

**Szkolny program wychowawczy Zespołu Szkół Specjalnych
Stowarzyszenia Handicap
rok szkolny 2015/ 2016**

Opracowany został na podstawie:

- Ustawy o systemie oświaty
- Podstawy programowej dla szkół specjalnych
- Statutu Zespołu Szkół
- Konwencji Praw Dziecka

Szkolny program wychowawczy Zespołu Szkół Specjalnych Stowarzyszenia Handicap jest zgodny z ogólnymi założeniami edukacji. Nadrzędnym celem pracy wychowawczej kadry szkoły jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju ucznia, wyposażenie go w umiejętności pozwalające na samodzielne funkcjonowanie w jak najszerszym zakresie. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów. Pracę wychowawczą realizuje się w oparciu o zasady wzajemnego szacunku i zaufania.

Program wychowawczy pełni funkcję wspierającą wysiłki i prace wychowawczą rodziców uczniów. Podstawową naszą powinnością jest stały dialog z rodzicami w celu nadania właściwego kierunku procesowi wychowawczemu zgodnego z przyjętymi założeniami.

Stosujemy zasadę integralnego wychowania człowieka tworząc w szkole środowisko wielostronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, społecznym, emocjonalnym, moralnym, zdrowotnym).

Ogólne zadania wychowawcze szkoły:

1. Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego
2. Przystosowanie uczniów do życia w integracji ze społeczeństwem
3. Kształtowanie poczucia własnej wartości
4. Poszanowanie prawdy, dobra i piękna
5. Przekazywanie dziedzictwa kulturowego i kształtowanie postaw patriotycznych.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Sposoby i formy realizacji
1. Rozwój fizyczny	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie sprawności fizycznej - korygowanie wad postawy - promocja zdrowego stylu życia - kształtowanie postaw przeciwdziałania zagrożeniom życia i zdrowia (profilaktyka uzależnień) - kształtowanie postaw służących zdrowiu - rozwijanie zainteresowań turystyką, rekreacją, sportem, tańcem - kształtowanie postaw proekologicznych - poznanie sposobów postępowania w sytuacjach zagrożenia -walka z otyłością -troska o higienę osobistą - elementy edukacji seksualnej- świadomość płci, ciała, budowa ciała, dojrzewanie płciowe 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia rehabilitacji ruchowej - działalność szkolnej sekcji Olimpiad Specjalnych - wycieczki, spacer w okolice szkoły - Dzień Sportu -przerwy śródlekcyjne - zajęcia psychoterapeutyczne -poznanie telefonów alarmowych, nauka posługiwania się nimi -nauka bezpiecznego poruszania się na ulicy, podczas zabawy i wakacji -systematyczna kontrola wagi dzieci -ustalanie wspólnie z rodzicami diety, jadłospisu, mobilizowanie do ich przestrzegania -stosowanie różnorodnych technik i metod pracy podczas zajęć kultury fizycznej -spotkania i rozmowy z przedstawicielami straży miejskiej i policji. - szkoła tańca - troska o poprawną pozycję ciała podczas zajęć lekcyjnych - przestrzeganie zasad higieny, -współpraca z rodzicami w zakresie organizacji aktywnych form wypoczynku -ćw. plastyczne, manualne -wdrażanie do zdrowego odżywiania poprzez cykliczne zajęcia "Zdrowo jem" -cykliczna fluoryzacja zębów w ramach programu profilaktycznego

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Sposoby i formy realizacji
2. Rozwój intelektualny	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie warunków do stymulacji rozwoju dziecka - wyposażenie uczniów w dostępną im wiedzę, tworzenie umiejętności praktycznego posługiwania się zdobytą wiedzą - kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji - rozwijanie umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji w prostych sytuacjach - kształcenie umiejętności obserwacji, usprawnianie sensoryczne - rozwijanie zdolności przewidywania kojarzenia, myślenia przyczynowo – skutkowego, dostrzegania związków i zależności - kształcenie umiejętności uczenia się, ćwiczenie pamięci i uwagi - kształcenie umiejętności komunikowania się z otoczeniem - rozwijanie zainteresowań, ciekawości poznawczej, potrzeby pogłębiania wiedzy i świadomej aktywności uczniów -kształcenie wytrwałości, systematyczności i dokładności w działaniu -rozwijanie umiejętności i rozumienia znaczenia planowania swych działań -wykorzystanie technik informatycznych do komunikowania się z innymi -świadome korzystanie z dorobku kultury - rozwijanie nawyków czytelniczych - zwiększanie zakresu wiedzy ekologicznej, tworzenie postaw proekologicznych -przypominanie, wzbogacanie i utrwalanie wiadomości o Polsce -rozwijanie zainteresowań własnym środowiskiem, miastem, regionem, krajem 	<ul style="list-style-type: none"> -udział w zajęciach dydaktycznych -zajęcia terapeutyczne: terapia pedagogiczna, psychologiczna, logopedyczna, zajęcia komputerowe, warsztaty teatralne - wyjścia do muzeów, domów kultury, kin i teatrów - udział w inscenizacjach teatralnych , - korzystanie z biblioteki szkolnej, miejskich, Mediateki - obserwacje w plenerze - sytuacje codzienne wymagające oceny, przewidywania skutków, podejmowania decyzji - realizacja programu” Skarby Polski” -stosowanie metod aktywizujących w tym audiowizualnych i multimedialnych - udział w lekcjach muzealnych, warsztatach muzycznych - tworzenie gazetek tematycznych w klasach, szkole - poznawanie zjawisk przez obserwację i udział w doświadczeniach - udział w imprezach szkolnych prowadzonych metodą pedagogiki zabawy -prezentacje uzdolnień-wystawy prac plastycznych, występy publiczne - -przygotowanie szkolnego laboratorium, proste doświadczenia -udział w zajęciach poznawania świata metodą Montessori -udział w zajęciach w ramach Doln. Festiwalu Nauki -zajęcia tematyczne prowadzone w instytucjach pozaszkolnych oraz z udziałem specjalistów różnych dziedzin -udział w edukacyjnych zajęciach ”Filharmonia dla młodych” -działalność Klubu Ekologa

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Sposoby i formy realizacji
3.Rozwój emocjonalny	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie własnej sfery uczuciowej - kształcenie umiejętności rozpoznawania i nazywania różnych stanów emocjonalnych swoich i innych osób - kształcenie umiejętności okazywania emocji w sposób akceptowany społecznie - rozwijanie kontroli nad swoimi emocjami - kształcenie umiejętności rozładowywania napięć bez szkody dla siebie i innych - rozwijanie wrażliwości emocjonalnej i empatii -stymulowanie rozwoju uczuć wyższych - realizacja zadań ułatwiających dorastanie -współpraca z młodzieżą z innych środowisk -elementy edukacji seksualnej- zakochanie, miłość, okazywanie uczuć, 	<ul style="list-style-type: none"> - terapia psychologiczna, warsztaty plastyczne i teatralne - udział w zawodach i konkursach - przygotowanie i udział w imprezach szkolnych -organizacja wystaw prac plastycznych uczniów w galeriach miejskich - zajęcia relaksacyjne -oddziaływania wychowawcze w formie warsztatów i psychodramy - udział w zajęciach muzycznych MDK, , „Nowe horyzonty edukacji filmowej” oraz Akademii Filmowej Multikino - udział w zajęciach muzealnych i teatralnych - wizyty w teatrach i kinach - stwarzanie możliwości kontaktu i współpracy z młodzieżą z innych środowisk, - udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Życzliwości - warsztaty muzyczne „Szkoła rytmu” -realizacja działań zawartych w programie „Skarby Polski” -pomoc w adaptacji nowych uczniów -udział w zajęciach metodą W.Sherbourn’

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Sposoby i formy realizacji
4. Rozwój moralny	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie społeczne pożądanego systemu, wartości, poszanowania wartości humanistycznych - kształtowanie postaw allocentrycznych, chęci niesienia pomocy innym - rozwijanie umiejętności rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości - rozwijanie szacunku dla dobra wspólnego - rozbudzanie poczucia własnej wartości i przydatności dla środowiska - poznanie roli i znaczenia rodziny - zachowanie tradycji dziedzictwa kulturowego i postaw patriotycznych - rozbudzanie wrażliwości na piękno, kształtowanie postawy poszanowania przyrody - tworzenie nawyków porządku, ładu i punktualności - kształcenie właściwego nastawienia do pracy poprzez rozumienie znaczenia swojej pracy - poznanie zasad zachowań proekologicznych- oszczędzanie wody, energii 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja i udział w imprezach szkolnych - organizacja wystaw prac plastycznych uczniów - uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych - udział w konkursach międzyszkolnych i wewnątrzszkolnych - kultywowanie tradycji narodowych, religijnych, rodzinnych (organizacja imprez i uroczystości szkolnych z udziałem rodziców) - sytuacje wychowawcze służące akceptacji siebie i innych, wykorzystujące metody aktywne (psychodrama, warsztat) - podtrzymywanie ceremoniałów i zwyczajów szkolnych - spotkania rodziców i dzieci z kadłą - kontrakty i umowy klasowe - przydzielanie ról i obowiązków klasowych (np. dyżury) - pomoc koleżeńska w zakresie samoobsługi - rozmowy dotyczące problematyki dobra i zła - realizacja programu „Skarby Polski” - wizyty w teatrach i muzeach - kontakty z grupą rówieśniczą z innych środowisk - wskazywanie satysfakcji z pozytywnych rezultatów swych działań - poznanie praw i obowiązków w rodzinie - wdrażanie do przyjmowania ról społecznych - rozmowy o zagrożeniach młodzieży dorastające- działalność Klubu Ekologa

Cel ogólny	Cele szczegółowe	Sposoby i formy realizacji
5. Rozwój społeczny	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie dzieci w umiejętności pozwalające na adaptację do warunków samodzielnego funkcjonowania w jak najszerszym zakresie - przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i państwie - rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej i narodowej - kształcenie tolerancji, umiejętności słuchania innych i szanowania ich poglądów - rozwijanie umiejętności współdziałania z rówieśnikami i nauczycielami - rozwijanie zdolności nawiązywania i utrzymywania kontaktów z innymi osobami, proszenia o pomoc, udzielania pomocy innym, unikania zagrożeń - rozumienie i pobudzanie poczucia odpowiedzialności za działania swoje i grupy - wprowadzanie uczniów w życie społeczne - kształcenie mechanizmów kontrolujących agresję i służących rozwijaniu kontaktów rówieśniczych - poszanowanie sprzętu szkolnego i klasowego - poznanie praw dziecka zawartych w Karcie Praw Dziecka - poznanie zasad zachowania bezpieczeństwa - elementy edukacji seksualnej- małżeństwo, związki, macierzyństwo, granice intymności, zagrożenia - kształcenie umiejętności prawidłowego reagowania w niebezpiecznych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie tradycji szkolnych i klasowych - zawieranie kontraktów między uczniem a nauczycielem- umowy społeczne w postaci graficznej, słownej, pozawerbalnej - spotkania z rodzicami - organizacja pomocy koleżeńskiej - wycieczki i wyjazdy całodzienne - praca w zespole - wyjścia do sklepów, punktów usługowych, poczty, restauracji, biblioteki - trening umiejętności społecznych - poznanie sposobów rozwiązywania konfliktów podczas zajęć warsztatowych, gier grupowych - wdrażanie do stosowania form grzecznościowych - udział w zajęciach terapeutycznych - pedagogizacja rodziców w ramach konsultacji, grupy wsparcia, zebrań i spotkań z udziałem specjalistów z zewnątrz - działania integracyjne - rozwijanie umiejętności w zakresie samoobsługi: (przygotowanie posiłków, ubieranie się, korzystanie z toalet, sprząatanie, czynności higieniczne - rozwijanie zaradności życiowej – wykorzystanie zdobytej wiedzy w czynnościach życia codziennego. - aktywny udział w imprezach i zabawach szkolnych - wysyłanie kartek z życzeniami świątecznymi - wykonywanie upominków dla rodziców, rodzeństwa, kolegów - trening współdziałania z rówieśnikami w ramach zajęć międzyklasowych - cykl zajęć ”Jestem bezpieczny” - poznanie praw i obowiązków pasażera, klienta, interesanta i użytkownika

SPODZIEWANE EFEKTY

I Etap Edukacyjny

- zna i potrafi zastosować się do obowiązujących norm społecznych
- potrafi pracować w grupie, współdziałać z rówieśnikami
- stosuje podstawowe zasady związane z komunikowaniem się
- zna podstawowe zasady higieny i bezpieczeństwa, stosuje je w codziennych czynnościach
- zna i szanuje symbole narodowe, religijne

II Etap Edukacyjny

- prawidłowo funkcjonuje w środowisku rodzinnym i szkolnym
- posiada umiejętności współpracy w grupie
- właściwie reaguje na pojawiające się problemy, wie, gdzie szukać pomocy
- stosuje w życiu codziennym zachowania przyjazne środowisku, prowadzi higieniczny tryb życia
- świadomie podejmuje proponowane role w społeczności szkolnej
- prezentuje postawy szacunku do symboli narodowych i tradycji

III Etap Edukacyjny- Gimnazjum

- stara się być odpowiedzialny, przewiduje konsekwencje swojego postępowania
- stosuje się do norm życia społecznego, odróżnia dobro od zła w oparciu o ogólnie przyjęty system wartości
- respektuje przepisy bezpieczeństwa, unika zagrożeń, potrafi przeciwstawić się negatywnym wpływom środowiska
- zachowuje odpowiednią postawę wobec symboli i tradycji narodowych
- jest tolerancyjny, ze zrozumieniem traktuje różnice między ludźmi

Szkoła Przysposabiająca do Pracy

- prawidłowo funkcjonuje w środowisku rodzinnym i szkolnym
- posiada umiejętność pracy w grupie
- właściwie reaguje na pojawiające się problemy, wie, gdzie szukać pomocy
- stosuje w życiu codziennym zachowania przyjazne środowisku, prowadzi higieniczny tryb życia
- świadomie podejmuje proponowane role w społeczności szkolnej
- prezentuje postawy szacunku do symboli narodowych i tradycji.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Szkoła jest wychowawczym wsparciem rodziny. Kontakty z rodzicami uczniów cechuje partnerstwo polegające na uwzględnianiu ich oczekiwań i sugestii dotyczących wychowania.

Szczegółowe zasady współpracy z rodzicami i opiekunami polegają na:

1. informowaniu przez nauczycieli o postępach w nauce i zachowaniu dzieci podczas konsultacji (raz w miesiącu), zebrań, a także na życzenie rodziców w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych i dyżurów,
2. udzielaniu informacji telefonicznych w szczególnych wypadkach, a także przekazywaniu informacji pisemnie
3. zapoznaniu rodziców na początku roku szkolnego ze szkolnym programem wychowawczym, planem pracy wychowawcy, wewnątrzszkolnym systemem oceniania oraz z indywidualnymi programami edukacyjno-terapeutycznymi
4. zapoznaniu rodziców uczniów klas pierwszych ze statutem szkoły, co, rodzice potwierdzają podpisem
5. przekazywaniu informacji o instytucjach wspierających dziecko i rodzinę
6. przekazywaniu informacji o formach terapii zaplanowanych dla dziecka w roku szkolnym i nazwiskach terapeutów
7. wsparciu rodziców poprzez:
 - pedagogizację rodziców
 - udzielanie pomocy w rozwiązywaniu indywidualnych problemów wychowawczych lub rodzinnych
 - udzielaniu przez terapeutów specjalistycznych porad dotyczących problemów rozwojowych dzieci
 - udzielaniu pomocy rodzinom jej potrzebującym (niewydolnym wychowawczo, patologicznym, ubogim)
 - organizację spotkań w ramach grupy wsparcia dla rodziców
8. zapraszaniu rodziców do udziału w życiu szkoły i klasy:
 - udział w imprezach szkolnych i klasowych
 - współorganizowanie uroczystości szkolnych i wycieczek
 - udział w pracach na rzecz szkoły – remonty, wyposażenie, troska o estetykę
 - udział w realizowaniu programów wychowawczych.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

W celu optymalizacji realizacji zadań wychowawczych przy ewaluacji programu uwzględnione będą opinie uczniów, rodziców, nauczycieli i dyrektora szkoły. Ewaluacja programu przeprowadzana jest raz w roku na posiedzeniu końcowej Rady Pedagogicznej i przybiera formę sprawozdań nauczycieli z realizacji zadań wychowawczych i wniosków do modyfikacji programu w następnym roku.